RICARDO FLORES

CATRO ESTAMPAS DA BEIRA - MAR

COMENTO DE AVELINO DIAZ

EDICIONS RUEIRO BUENOS AIRES 1961

de postado de 16 meta conter. que

COMENTO

Vel-eiquí, de novo, a Ricardo Flores, autor xá ben acretado con pezas teatrais como "UN OVO DE DUAS XEMAS", "ENGUEDELLO" e algunhas outras que ten dado á imprensa e foron representadas con sinalado e abondoso éisito, eiquí en Bôs Ares, doándonos agora "CATRO ESTAMPAS DA BEIRA-MAR", nas que recolle esceas da vida mariñeira e aldeán, e lles dá pulos pra rubir ao taboado a mostrar aquilo que senten e viven os persoaxes, xentes que, dun xeito ou doutro, se moven e latexan, teñen sorrisos ou bágoas, ledicias ou inquedanzas, no seo do povo en que son parte aituante.

Ricardo Flores, coñece ben a vida desas xentes, e tradúcea nestas estampas, axeitadas con bon senso teatral pra que reflexen anacos da vida real, esa vida na que os seres se moven empurrados por sentimentos apaixoados, polas ideias acesas, nascidas ao conxuro do diario viver, por todo aquilo que conforma a eisistencia dun povo como o noso, con persoalidade ben definida e acretada. Isto

é Teatro Galego.

T

Por unha estreita corredoira, ou polo torto carreiro dun agro, vai unha fermosa costureira, ben vestida, locindo a sua galanía e pensando, quizáves, no encontro, que suspeita terá de se producir axiña, porque asín llo dí o seu corazón, que lle bate rexo debaixo do xustillo, da chambra e o pano do pescozo. O corazón non se engana, e xá ven o mozo namorado da fada; surpresa finxida entrambos... Comenza o diálogo; verbas doces, tenras, soaves como unha pétala de rosa...? Que mozo non tivo degoros polo amor dunha costureira? ¿Que mozo non andou polos atallos, nos atardeceres, teimando sair ao paso dunha mociña que ten meiguice nos ollos, melura nos beizos i-engado en toda ela? O demáis é historia.

Eis a estampa. Un anaco de vida latexando nela. A realidade

levada á escea. Teatro Galego.

II

¡Hainos, hainos! Hai homes de "mala sorte", que tiveron a boa sorte de se topar con unha muller de bôs sentimentos e de ben levar a mala sorte dela. Eses homes soen ser uns "bôs homes", cô único defeito de lle ter xenreira ao traballo; ilo soe ser, máis ben un vezo; e cando un home é vezeiro e ademáis diso ten a arte de facer do seu vezo unha virtude, ese home é feliz e até pode facer a felicidade da sua compañeira e que ela lle perdoe o defeito, vezo, ou o que sexa, e o ame, precisamente por aquilo, pola arte que pón en facer que fai. ¿Quen non coñeceu algún home asín? ¿Quen non soubo dunha muller semellante a Tonecha, disposta ao

perdón e ao sacrificio, polo amor que sente?

1A vida, a vida ben reflexada nesta estampa! O teatro da vida.

TIT

Dous mozos, ela i ele. Tempo denantes tiveran namorío e, despois, unha rabecha; logo, as amarguranzas, as dúvidas, os pensamentos avoltos, os sentimentos xemeos, inda que arredados, e o troque de camiños (sómente de camiños) pola moza, pra lle dar máis debezos ao mozo e facer que ele percure a nova conxunción de vieiros e de sentimentos. O encontro preconcebido e agardado prodúcese unha serán á beira do mar. Anóase o diálogo, con certa agreza, pra se ir endozando, pouquiño a pouco, e findar nun reaxir deica a gracia do amor, pleio e limpo como a gracia do bon Deus; arte das mozas pra reconquerir aquilo que, talvez, se podería perder pra sempre. ¿Cantas mozas, e mozos, se terán topado en semellantes casos?

O amor. A vida. E a estampa, reflexo de entrambas cousas. Teatro Galego.

IV

Unhas mozas a compôr na rede, cuia laboura é como un ritual, no que elas son como sacerdotisas do culto; un ritual no que o olido a peixe (que preludia o olido a pan dondo nas artesas) é como un incenso que se queimase nas areas, pra abenzoar ao bon Deus dende a praia, feita Ara, entre Mar e Terra.

Culás e Nelos, dous patriarcas de bondoso xenio, un tanto alabanciosos, que ainda se senten, ou se coidan mozos; dous vellos churrusqueiros e labiantóns, que gardan as lembranzas dos en-

gaiolamentos da mocedade.

Os mozos que voltan do mar ceibando cantigas e percurando os arrimos das mozas que están a findar o seu rito litúrxico. As notas do acordeón, a baila, a ledicia, a VIDA, en suma. A VIDA coa sua mellor e máis risoña face, coa sua máis nobre espresión, sen carantoñas, limpa, núa. Teatro Galego.

CABO

O teatro de Ricardo Flores é sinxelo, mais é vívedo, latexante, porque nele están reflexados anacos de vida galega, porque nele está presente boa parte do que é sustancia do noso ser, da nosa alma, da nosa impronta racial, que ten proxeición ecuménica. E con estas "CATRO ESTAMPAS DA BEIRA-MAR", o seu autor amerita, unha vegada máis, as gabanzas dos que comungamos co esprito e o ser da nosa Terra; pois son teatro. Bon Teatro Galego.